Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 2 июль, 1974 йил, сешанба ◆ № 153 (15.933). ◆ Баҳоси 2 тийин.

БУХОРО ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

Бухоро... Асрлар бўйи амирлар, бойлар, дин пешволари жабр-зулми исканжасида эзилган кўҳна Бухоро! Инқилоб қуёшида қайта туғилган, партия ва совет ҳукумати меҳри тафтида ўсиб вояга етган гўзал, бепоён, бағри бойликларга тўла азамат воҳа. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига республикамиз областлари ҳақида газетамизда бериб борилаётган ҳафталик навбати сенга етди. Бугундан бошлаб ўтган ярим аср мобайнида областда рўй берган социал-иқтисодий ва маданий ўзгаришлар ҳақида, халқ хўжалигида қўлга киритилган муваффақиятлар ва меҳнаткашларнинг катта бунёдкорлик ишлари тўғрисида ҳикоя қиламиз. Бухоро области ҳафталигига бағишланган биринчи материални газетамизнинг иккинчи бетида ўқийсиз. Суратларда: шаҳардаги сўнгги йилларда қад кўтарган муҳташам бинолар акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

БУТУН КУЧ — ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

Республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг шонли 50 йиллигини халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида жуда катта муваффақиятлар қўлга киритган ҳолда кутиб олиш учун [illegible]

Пахтакорлар об-ҳаво қийинчиликларини энди кўраётганлари йўқ. [illegible]

Ҳозир саратон кирди, гўзалар қийғос шоналаб, гуллаб, кўсаклаяпти. Демак, ўсимликнинг сувга бўлган эҳтиёжи кескин ошади. [illegible]

Ҳозир пахтачиликда ғоятда мураккаб, долзарб кунлар бошланди. [illegible]

Тошкент областининг пахтакорлари [illegible]

Шу кунларнинг асосий вазифаси сув танқислигини енгиш [illegible]

Ер етилиши билан чуқур культивация ўтказилиб, [illegible]

Сирдарёлик донгдор механизаторлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўланбой Дадажонов билан Аҳмаджон Валиев белгиловчи йилда ҳар гектар ердан 55 центнердан пахта ҳосили олиш, машинада 900 тоннадан пахта териб бериш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Улар ҳар туп ғўзани пахта йиғим-териминнг охиригача тўла сақлаб қолиш, техникани мавсумга барвақт шайлаб қўйиш тадбирларини кўрмоқдалар. Чўлқуварларнинг тажрибаси барча пахтакорларнинг мулкига айлантирилиши зарур.

Наманган районидаги Ульянов номли колхоз аъзолари [illegible]

Ҳар бир хўжаликда органик ўғитлар тўплаш [illegible]

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари ҳосил душманидир. [illegible]

Бу йил республикамиз пахтачилиги тарихида биринчи марта 5 миллион тонна [illegible]

Бироқ, ғўза парваришида [illegible]

Ҳозир республикамизда ғалла ўрим-йиғими қизғин давом эттирилмоқда. [illegible]

[illegible]

[illegible] тегишли иш ҳақлари вақтида бериб бо[illegible]ри меҳнаткашларининг маданий ҳордиқ ч[illegible]тирилсин.

1974 йил — энг масъулиятли, шарафли юбилей йили. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи шарафига она-Ватанга 5 миллион тонна пахта етказиб бериш, қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойида зиммага олинган ҳамма хил социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш — олтин тўйимизга бутун халқимизнинг улкан совғаси бўлади.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ РЕСПУБЛИКАМИЗДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА МУРАККАБ, ДОЛЗАРБ КУНЛАР БОШЛАНДИ. ҲАР ЛИТР СУВ ҲИСОБДА БЎЛСИН. БИР ЛИТР СУВДАН УЧ ЛИТР СУВГА ТЕНГ ФОЙДА КЎРАЙЛИК. ИСРОФГАРЧИЛИККА МУТЛАҚО ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН. СУВ РЕСУРСЛАРИДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК.

◆ ЧУСТ УСУЛИГА КЕНГ ЙУЛ. ЧУҚУР КУЛЬТИВАЦИЯ ЎТКАЗИБ, НАМНИ ТЎЛА САҚЛАБ ҚОЛАЙЛИК. БУ ЙИЛГИ ШАРОИТДА МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТЛАР ЕРГА «СУЗ» ЁРДАМИДА СОЛИНСИН, «ШАРБАТ» УСУЛИДА ОҚИЗИЛСИН.

◆ ҲАШАРОТГА ҚАРШИ ҚАТТИҚ ЎТ ОЧАЙЛИК.

◆ ДОН, САБЗАВОТ МАҲСУЛОТЛАРИ, МЕВАНИ ТЕЗРОҚ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАЙЛИК. ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИБ, ҚИШЛОВ УЧУН ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШНИ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК. ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИНИ БАРЧА ТУРДАГИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ, ХУСУСАН 5 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ВИЗИТИ

Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН Р. НИКСОН ҚРИМГА КЕЛИШДИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 29 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва АҚШ Президенти Р. Никсон бугун Москвадан Қримга келишди. Улар билан бирга СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер, шунингдек Л. И. Брежнев билан Р. Никсонга ҳамроҳ бўлган расмий кишилар ҳам келишди.

АҚШ Президенти билан бирга Патриция Никсон ҳам келди.

АҚШ, СССР ва Украина ССР давлат байроқлари билан безатилган Симферополь аэропортида Л. И. Брежнев ва Р. Никсонни Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. С. Грушецкий, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов, меҳнаткашлар депутатлари Қрим область Совети ижроия комитетининг раиси Т. Н. Чемодуров ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Л. И. Брежнев, Р. Никсон билан биргаликда СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, ТАССнинг бош директори Л. М. Замятин, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко келдилар.

Кортеж аэропортдан мотоциклчилар эскорти ҳамроҳлигида Ореандадаги резиденцияга йўл олди. Симферополь ва денгиз бўйидаги шаҳарларнинг аҳолиси, шунингдек жанубий соҳилдаги шифохоналарда дам олаётган кишилар бутун йўл бўйи Л. И. Брежнев билан Р. Никсонни самимий табриклаб турдилар.

СОВЕТ—АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ ДАВОМ ЭТТИРИЛДИ

30 июнь тушдан кейин Ореандада КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ Президенти Р. Никсон ва АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер билан музокаралари давом эттирилди.

Муҳокама қилинган масалалар орасида стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги масалага ҳам тўхталиб ўтилди.

Музокараларда:

Совет томонидан—СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко;

Америка томонидан, — АҚШ Президентининг ёрдамчиси А. Хейг, президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчисининг ўринбосари Б. Скаукрофт, давлат департаментининг маслаҳатчиси Х. Сонненфельдт қатнашдилар.

Шу куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев АҚШ Президенти Р. Никсон шарафига зиёфат берди.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Р. НИКСОН БИЛАН СУҲБАТИ

30 июнда Ореандада КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ Президенти Р. Никсон ўртасида бўлган суҳбат анча узоқ давом этди.

Совет — Америка муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини муҳокама қилиш давом эттирилди.

(ТАСС).

Суратда: суҳбат пайти.

В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотоси. («Правда»).

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ МИНСККА ЖЎНАБ КЕТДИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 1 июль. (ТАСС). АҚШ Президенти Ричард Никсон бугун рафиқаси билан бирга Қримдан Минскка жўнаб кетди.

АҚШ, СССР ва Украина ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Симферополь аэропортида Р. Никсонни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. С. Грушецкий, республика Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари Г. Э. Цуканов ва А. М. Александров, Украина Компартияси Қрим область комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Совети депутати Н. К. Кириченко, меҳнаткашлар депутатлари Қрим область Совети ижроия комитетининг раиси Т. Н. Чемодуров ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

АҚШ Президентининг сафарида унга Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ф. А. Сурганов, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Д. С. Никифоров ҳамроҳ бўлмоқдалар.

Р. Никсоннинг Қримдаги резиденцияси жойлашган Ореандадан Симферополга бориш йўлида жанубий соҳилдаги шифохоналарда дам олаётган кишилар, денгиз бўйидаги шаҳарлар ва область маркази — Симферополь аҳолиси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ Президенти Р. Никсонни самимий табриклаб турдилар.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ МИНСККА КЕЛДИ

МИНСК, 1 июль. (ТАСС). АҚШ Президенти Р. Никсон рафиқаси билан бирга бугун Қримдан Минскка келди.

АҚШ, СССР ва Белоруссия ССР давлат байроқлари билан безатилган аэродромда Р. Никсонни ва унинг ҳамроҳларини Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси Т. Я. Киселев, Белоруссия ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. Е. Лобанок, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромга келган минскликлар АҚШ Президентини табрикладилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Москвага жўнаб кетди

СИМФЕРОПОЛЬ, 1 июль. (ТАСС). Ореандада АҚШ Президенти Р. Никсон билан амалий суҳбатлар олиб борган КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бугун Москвага жўнаб кетди.

У билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, шунингдек гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, ТАССнинг бош директори Л. М. Замятин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко Москвага жўнаб кетдилар.

АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер ҳам шу самолётда Москвага учиб кетди.

Симферополь аэропортида ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. С. Грушецкий, Республика Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов, Украина Компартияси Қрим область комитетининг биринчи секретари Н. К. Кириченко, меҳнаткашлар депутатлари Қрим область Совети ижроия комитетининг раиси Т. Н. Чемодуров ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Москвага қайтиб келди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 1 июлда Москвага қайтиб келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, шунингдек, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, ТАСС бош директори Л. М. Замятин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга Москвага қайтиб келишди.

АҚШ давлат секретари Генри Киссинжер шу самолётда Москвага учиб келди.

Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари К. У. Черненко, П. А. Абрасимов, КПСС Марказий Комитетининг ишлар мудири Г. С. Павлов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети раисининг ўринбосари Г. К. Цинев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олувчилар орасида АҚШнинг СССРдаги элчиси У. Д. Стессел ҳам бор эди.

(ТАСС).

ОБЛАСТЛАР ҲАФТАЛИГИ

БУХОРО КАМОЛОТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

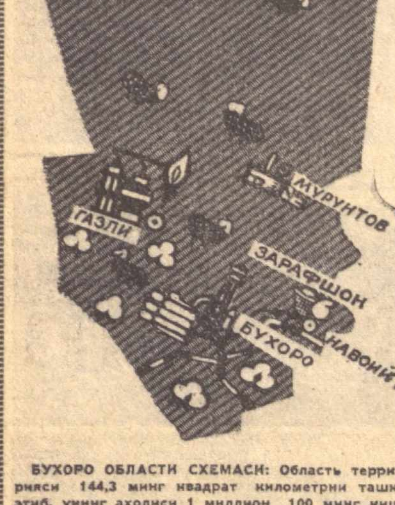

БУХОРО ОБЛАСТИ СХЕМАСИ: Область территорияси 144,3 минг квадрат километрни ташкил этиб, унинг аҳолиси 1 миллион 100 минг кишидан ортиқ. Воҳа беш шаҳар, шаҳар типидаги 9 та посёлка, 13 районни ўз ичига олади. Унда газ, нефть, олтин қазиб чиқариш, энергетика, химия, кончилик каби саноатнинг янги тармоқлари билан бир қаторда деҳқончилик ва чорвачилик ҳам тез суръатлар билан юксалиб бормоқда. Белгиловчи йилда Аму-Бухоро машина каналининг иккинчи навбати, ип газлама комбинатининг иккинчи навбати, Навоий цемент заводи, Зарафшон олтин саралаш заводининг яна бир навбати қуриб, фойдаланишга топширилади. Беш йиллик охиригача Навоий химия комбинатининг янги қувватлари ишга туширилади.

* * *

Шу йил кузида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 50 йиллигини тантанавор нишонлаймиз. Шуни фахр ва ифтихор билан айтиш керакки, ўтган ярим аср мобайнида ўзбек халқи Ленин партияси раҳбарлигида, Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида инсоният тарихи кўрмаган улуғвор тараққиёт йўлини босиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев республикамизга Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Партия бажарган жуда катта ишнинг, миллионлаб ишчилар ва колхозчилар, олимлар ва маданият арбоблари қилган фидокорона меҳнатнинг самарасини Ўзбекистоннинг бугунги равнақидан фахрланиб кўриб турибмиз. Сизларнинг ҳашаматли шаҳарларингизни, замонавий заводларингиз ва фабрикаларингизни, синчиклаб парвариш қилиб қўйган далаларингиз ва яшнаб турган боғларингизни кўрган кишининг кўнгли қувонади».

Республикамиз олтин тўйига муносиб армуғонлар билан келиш учун авж олдирилган социалистик мусобақага қўшилган Бухоро области меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошира бориб, яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар, халқ хўжалигининг барча соҳаларида улкан ютуқларга эришмоқдалар.

Бухоронинг гуллаб-яшнаган воҳага айланишида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳамиша ғамхўрлик қилдилар. Маълумки, ўлкамиз амирлар истибдоди ҳукмронлик қилган даврларда социал тараққиётнинг душмани ва кишани ҳисобланган ислом дини ва идеологияси таянчи ва маркази бўлиб келган эди. В. И. Ленин даҳоси, Улуғ Октябрь инқилоби туфайли, қудратли рус халқининг, Россия пролетариатининг қардошларча ёрдами натижасида Бухоро воҳасида қолоқлик ва жаҳолат улоқтириб ташланди. Инқилоб қуёши бу кўҳна ўлкага зиё бахш этди.

Бухорода Совет ҳокимияти ўрнатилган дастлабки йиллардан бошлаб РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий бюроси бу воҳада саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни тез суръатлар билан тараққий эттиришга жуда катта эътибор билан қаради. Совет Россияси энг оғир кунларда Бухоро халқ республикасига тўқимачилик, чарм-қоғоз ва совун ишлаб чиқариш фабрикалари, қимматбаҳо асбоб-ускуналар юбориб турди. 1922 йилда РСФСР Бухоро халқ хўжалигини тиклаш учун 50 миллион сўм маблағ ажратди. Саводхон миллий кадрлар тайёрлашда ёрдам кўрсатилди. Ўша йилларда Москвадаги Шарқ халқлари университетида бухоролик 30 большевик ва 200 дан зиёд вакил Москва маориф уйида тарбияланди.

Ўтган қисқа вақт ичида жабр ва зулм ҳукмрон бўлган Бухоро феодал ва патриархал муносабатлардан социализмга сакраб ўтди. Бу ерда халқ хўжалигининг янги тармоқлари вужудга келди. Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан-маданият гуркираб ўсди. 1940 йилдаёқ саноат ишлаб чиқариши 1913 йилдагидан 13,5 баравар ошди. Айниқса, кейинги 10-15 йил ичида область экономикаси тез суръатлар билан ривожланди. Газ ва нефть, энергетика ва химия, олтин қазиш каби саноатнинг янги тармоқлари барпо этилди. Жарқоқ—Тошкент, Бухоро—Урал, Ўрта Осиё — Марказ газопроводлари, Аму—Бухоро машина каналининг биринчи навбати, Зарафшон олтин саралаш заводи, Навоий химия комбинати ва ГРЭСи коммунизмга хизмат қилмоқда. Қизилқум марказида олтинтопарлар шаҳри—Зарафшон, Томди районининг замонавий кўркам маркази, оловкорлар ва нефтчилар шаҳри бўлган Газли ва Қоровулбозор посёлкалари қад ростлади. Олис чорвадор хўжаликларни бир-бири билан боғлайдиган текис ва равон асфальт йўллар қурилди. Булар воҳамиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди, унга навқиронлик, баркамоллик бахш этди.

Областимиз меҳнаткашлари бир вақтлар қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган Қизилқум этагида Навоий каби қудратли ва замонавий шаҳарнинг барпо этилганлиги билан фахрланадилар. Осмонўпар уй-жой бинолари, маданий-маиший кошоналар, сўлим ҳиёбонлар бу навқирон шаҳар кўркига-кўрк қўшиб турибди. Саноат ва қурилишнинг бундай жадал суръатлар билан ривожланиши қадимий ўлка экономикасини, маданиятини янада юксалтиришда катта роль ўйнамоқда.

Капитал қурилиш соҳасида олиб борилаётган ишлар кўлами борган сари кенгаймоқда. Сўнгги йилларда областда 1,5 миллион квадрат метр уй-жой, 50 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, кўплаб болалар боғча ва яслилари, шунингдек, Бухоро педагогика институтининг биринчи навбати, даволаниш муассасалари, Қизилтепа пахта тозалаш ва ғишт заводлари, Бухоро сут заводи, янги кинотеатрлар ва бошқа объектлар қурилиб ишга туширилди. Бухорода техника саройи, Тошкент политехника институтининг Бухоро филиали, Советлар уйи, кўп қаватли янги меҳмонхона бинолари кўкка бўй чўзиб турибди. Бухоро шаҳрида троллейбус линияларини барпо этиш тадбирлари кўрилмоқда.

Ўтган йиллар ичида қишлоқ хўжалигимиз ҳам катта одимлар билан юксалди. Қўл меҳнатига асосланган деҳқончилик ишларини комплекс механизациялаш, химиялаштириш, фан-техника ютуқларини ва илғор тажрибаларни жорий этиш туфайли маҳсулот тайёрлаш бекиёс ортди. Қишлоқ хўжалигимизнинг моддий базаси мустаҳкамланди, деҳқончилик маданияти яхшиланди.

Областимиз деҳқонлари ҳаётида жуда катта социал ўзгаришлар рўй берди. Асрлар бўйи бир томчи сувга зор, қақроқ воҳада йирик ирригация иншоотлари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Аму—Қоракўл канали, Аму—Бухоро машина каналининг биринчи навбати ишга туширилгани область деҳқончилик ишларининг янада равнақ топишига омил бўлди. Шофиркон ва Кармана гидроузеллари муваффақиятли ишлаб турибди. Шулар асосида қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳалари, айниқса пахтачилик тез ўсмоқда.

Беш йилликнинг ўтган уч йилида Бухоро деҳқонлари она-Ватан хазинасига 1 миллион 260 минг тонна «оқ олтин» армуғон этди. Аммо, шуни эътироф этиш керакки, 1973 йилда биз пахта тайёрлаш планини бажаролмай, эл-юрт олдида қарздор бўлиб қолдик. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XIV пленуми, қишлоқ хўжалик илғорлари республика қурултойида ишимиздаги мавжуд нуқсонлар ва камчиликлар жуда тўғри ва ҳаққоний танқид қилинди. Биз ана шу танқидлардан тегишли хулоса чиқариб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик тўйи нишонланадиган йилда она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдик.

Ҳозир республикамизда сув танқислиги сезилаётган бир пайтда областимиз деҳқонлари тадбиркорлик билан иш тутиб, мавжуд сувдан оқилона фойдаланмоқдалар. Ғўза ва бошқа деҳқончилик экинларини жонкуярлик билан парвариш этмоқдалар. Шу мақсадда область партия комитети бутун қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига мурожаат қилиб, сувнинг ҳар қатрасидан унумли фойдаланишга, об-ҳаётни исроф қилмасдан экинларни ўз вақтида суғориб олишга, бу иш барчанинг шу бугунги жанговар бурчи эканлигига даъват этди.

Областимизда маданий қурилиш соҳасида ҳам мисли кўрилмаган ғалабалар қўлга киритилди. Ҳозирги пайтда 562 мактабда 280 минг ўқувчи таълим олмоқда. Икки институт, 10 та ўрта махсус, 15 та ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда юзлаб кутубхоналар, клублар, маданият саройлари, театр, музейлар, кинотеатрлар, халқ университетлари ва бошқа ташкилотлар муносиб ҳисса қўшмоқда.

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, зўр шижоат билан ишламоқдалар. Саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотларида, колхоз ва совхозларда тобора авж олаётган социалистик мусобақа ажойиб натижалар бермоқда. Мусобақа якунлари ўз вақтида кўриб чиқилиб, илғор коллективлар, ишчилар муносиб тақдирланмоқда.

Шу кунларда завод ва фабрикаларда, транспорт ва қурилишда 1600 дан зиёд ишчи 1975 йил ҳисобига меҳнат қилаётир. 587 ишлаб чиқариш илғорлари эса бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажариш юзасидан бошланган ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб меҳнат қилмоқда. Ҳар бир ишда коммунистлар намуна бўлишаётир.

Қадимий, аммо ҳамиша навқирон областимиз келажакда янада гўзал ва маъмур, обод ва кўркам воҳага айланади. Чунки биз дўстлик неъматидан, қардошлик шарофатидан ҳамиша ва ҳар нафас баҳраманд бўлиб турибмиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг 20 йиллиги муносабати билан Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда ва Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан бўлган учрашувда сўзлаган чуқур мазмунли, ёрқин нутқлари бундан кейинги ишимизнинг, тараққиётимизнинг янги программасидир.

Қ. МУРТАЗОЕВ,
Ўзбекистон КП Бухоро область комитетининг биринчи секретари.

А. Н. КОСИГИН Ю. ЦЕДЕНБАЛ ВА Ж. БАТМУНХ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 1 июль куни Кремлда Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Олий халқ хурали президиумининг Раиси Ю. Цеденбал ва Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх билан учрашди.

Самимий, дўстона суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш ва кучайтириш масалалари муҳокама қилинди. Социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасининг бир қанча қоидаларини амалий рўёбга чиқариш хусусида ҳам фикрлашиб олинди.

(ТАСС).

ҲАРБИЙ АКАДЕМИЯЛАРНИ БИТИРИБ ЧИҚУВЧИЛАР ШАРАФИГА КРЕМЛДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

СССР Мудофаа министрлиги ҳамда Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг бош сиёсий бошқармаси ҳарбий академияларни битириб чиқувчилар шарафига 1 июлда қабул маросими ўтказдилар. Битириб чиқувчилар — командирлар, сиёсий ходимлар, инженерлар билан бирга Улуғ Ватан уруши йилларида Совет ватанимиз учун олиб борган жангларда ўзини кўрсатган таниқли совет ҳарбий бошлиқлари Катта Кремль саройига келдилар. Ҳарбий олий ўқув юртларининг профессорлари ва ўқувчилари ўқишдан кейин олис ва яқин гарнизонларга, кемаларга, ҳарбий-денгиз ва авиация базаларига жўнаб кетадиган ёш офицерларни самимий қутладилар.

Қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко нутқ сўзлади.

А. А. Гречко КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг ҳарбий академияларни битириб чиқувчиларга йўллаган табригини гулдурос қарсаклар остида ўқиб берди.

(ТАСС).

МОДДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШ—АМАЛДА

Республика колхоз ва совхозларида пахтадан ва бошқа деҳқончилик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун қизғин кураш давом этмоқда. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги сув етишмаётган шу йилнинг шароитларини эътиборга олиб, конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши ҳозирги қийинчиликларни анча енгиллаштириш ва бартараф қилиш имконини беради. Сувдан мақсадга мувофиқ фойдаланиш ва ўсимликларни белгиланган қалинликда сақлаш учун сувчилар, механизаторлар ва бригадирлар меҳнатини моддий жиҳатдан рағбатлантириш юзасидан министрлик коллегияси тасдиқлаган тавсиялар ана шу тадбирлар системасида алоҳида ўрин олади.

Масалан, ўн кун учун белгиланган нормаларни тўла ва ошириб бажарган, суғоришни ғоят сифатли ўтказиб, сувни тежаган сувчилар меҳнатига олтинчи разряд тариф ставкасига биноан бир ярим баравар ортиқ ҳақ тўланади.

Тракторчи-машинистлар қатор ораларни ўз вақтида ва сифатли қилиб ишлаган, ҳар гектар ерда ўсимликларнинг белгиланган қалинликда бўлишини таъминлаган ва сувни сарфлаш нормаларига қаттиқ риоя қилганликлари тақдирда тарифда кўзда тутилганидан ўттиз процент кўпроқ ҳақ оладилар.

Пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари суғориш вақтида сувни сарфлаш юзасидан белгиланган нормаларни бажариб, ҳар гектар ерда ўсимликларни белгиланган миқдорда сақлаб қолганликлари учун ойлик маош миқдорида мукофотланадилар.

Тракторчилар ва бригадирларга ана шу мукофотлар йилнинг натижаларига қараб берилади.

Суғориш ишлари билан камида уч йил шуғулланиб келаётган ва бу маҳоратни мукаммал эгаллаб, иш нормаларини доим сифатли қилиб ошириб бажараётган ва сувни тежаётган колхозчиларга «Биринчи даражали сувчи» унвони берилади ва асосий иш ҳақининг 10 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўланади. «Суғориш устаси» нишони билан мукофотланган сувчилар колхозда қабул қилинган тариф ставкасидан 20 процент кўпроқ ҳақ оладилар.

Йил охирида колхоз сувчиларига пландан ташқари олинган маҳсулот қимматининг 40 процентгача бўлган миқдори ва тежалган бевосита сарфлар суммасининг 50 процентгача бўлган миқдори тўланади.

Совхозларда ҳосил йиғиштириб олингандан кейин ишчилар билан бир қаторда сувчиларга маҳсулот учун ёзилган иш ҳақи билан бутун йил мобайнида қўйилган баҳоларга мувофиқ тариф ставкалари билан тўланган ҳақ ўртасидаги тафовут эътиборга олиниб, 25 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Бундан ташқари, ҳосил йиғиштириб олинганидан кейин бригада ва звеноларнинг ишчилари каби сувчилари ҳам яхши сифатли ялпи маҳсулот тайёрлаш планини ошириб бажарганлик учун пландан ташқари тайёрланган маҳсулот қимматининг (реализация қилинадиган нархларда) 20 процентгача бўлган миқдорда мукофот оладилар.

Жойлардаги қишлоқ хўжалик органлари шу йилнинг сув танқислиги шароитида суғориш ишларида ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш системасини тўғри қўлланиш устидан кун сайин ва қатъий назорат ўрнатишлари лозим.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми давлат аппаратида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлиги социал таъминот ва шахсий пенсиялар бўлимининг мудири Абдулла **Муродхўжаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми давлат аппаратида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси секретариатининг мудири Андрей Николаевич **Паздзерский**га «Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ОРЕАНДА (Қримнинг жанубий соҳили), 30 июнь. (ТАСС). Кечқурун матбуот марказида матбуот конференцияси ўтказилди. Совет Иттифоқининг вакили Л. М. Замятин ва Америка Қўшма Штатлари вакили Р. Зиглер КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ Президенти Ричард Никсон бу кунни қандай ўтказганликлари ва музокаралар вақтида қандай масалалар муҳокама қилинганлиги билан журналистларни таништирдилар.

Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатларининг вакиллари совет ва чет эл журналистларининг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтардилар.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ РАФИҚАСИ ҚРИМ БИЛАН ТАНИШМОҚДА

ОРЕАНДА (Қримнинг жанубий соҳили), 30 июнь. (ТАСС). АҚШ Президентининг рафиқаси Патриция Никсон бугун Жанубий Қрим соҳилининг диққатга сазовор жойлари билан танишди. У Қора денгиз соҳили бўйлаб саёҳат қилиб, ям-яшил боғлар билан қопланган санаторийлар, пансионатлар, дам олиш уйларини завқ билан томоша қилди.

Патриция Никсон Алупкадаги тасвирий санъат музейида бўлди ва у ерда сурат ҳамда скульптура коллекциясини, сарой ансамбли залларини кўздан кечирди.

Ўзбекистон меҳмони

Парламентлараро иттифоқ кенгашининг раиси, Ҳиндистон Республикаси парламенти халқ палатасининг спикери Г. С. Дхиллон 30 июнда Тошкентга келди.

Г. С. Дхиллон Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов ҳузурида бўлди.

Н. М. Матчонов дўстона суҳбат вақтида Ўзбекистон ССР Олий Советининг фаолияти ҳақида, Ўзбекистон меҳнаткашлари республиканинг 50 йиллигини экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлар билан кутиб олаётганликлари тўғрисида сўзлаб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар. Суҳбатда СССР парламент группаси раисининг биринчи ўринбосари Ё. С. Насриддинова, шу группанинг секретари В. Л. Кудрявцев ҳам иштирок қилдилар. Улар меҳмоннинг мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлмоқдалар.

Парламентлараро иттифоқ кенгашининг раиси, Ҳиндистон Республикаси парламенти халқ палатасининг спикери Г. С. Дхиллон 1 июлда Самарқандга борди. Меҳмон шаҳарнинг тарихий ёдгорликларини ва янги қурилишларини кўздан кечирди. У Булунғур районидаги «Октябрь» колхозида ҳам бўлди.

(ЎзТАГ).

Планетамизда

Загреб — Хорватия Социалистик Республикасининг пойтахти, Югославиядаги энг йирик саноат ва маданият марказидир. Суратда: Загреб шаҳрининг кўриниши. ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Тарихий учрашув

Болгарияда чиқадиган «Работническо дело» газетаси «Бутун инсониятнинг диққат-эътибори яна Москвага қаратилди», деб ёзади... Дарҳақиқат, АҚШ Президенти Р. Никсоннинг Совет Иттифоқига қилган визити ва Совет — Америка раҳбарларининг учинчи марта музокара бошлаганлиги ташқи сиёсат соҳасида асосий янгилик бўлиб қолди ва бутун дунёда ҳақиқатан ҳам тарихий воқеа деб, бу воқеа СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришгагина эмас, бутун халқаро вазиятни ҳам нормаллаштиришга самарали таъсир ўтказади, деб ҳисобламоқда.

Икки ўртада бошланган музокараларга шундай баҳо бериш учун ҳамма асослар бор.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев АҚШ Президенти Р. Никсон билан биринчи марта учрашган пайтдан буён икки йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Бу учрашув Совет — Америка муносабатларини нормаллаштириш ва тинч ҳамкорликни ривожлантириш сари кескин бурилиш ясашга асос қўйди. Шу билан бирга ана шу қисқа вақт ичида жаҳондаги энг қудратли икки давлат амалга ошира бошлаган тинч-тотув яшаш йўли ҳозирги ракета-ядро асрида бирдан-бир тўғри йўл эканлигини ҳаёт яққол исботлаб берди.

СССР ва АҚШ раҳбарлари ядро урушининг олдини олиш тўғрисидаги битимни имзоладилар, Стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида дастлабки конкрет қадамлар қўйилди. Сиёсий, хўжалик ва маданий фаолиятнинг турли соҳаларида ўзаро фойдали Совет — Америка алоқалари ҳар қачонгидан кўра кучайиб кетди. Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги яхши муносабатларнинг моддий негизи ҳам анча мустаҳкамланди: шу давр ичида Совет Иттифоқи билан Америка ўртасидаги савдо-сотиқнинг йиллик ҳажми етти баравардан зиёд ортди. Кейинги йил ичида савдо-сотиқ ҳажми бир ярим миллиард долларлик бўлди.

Ҳозирги кунда гап «совуқ уруш» даврининг методлари ва машмашаларига қайтиш тарафдори бўлган кучларнинг қаршилик кўрсатишига қарамай, тинчликни янада мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни давом эттириш, халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар давом этадиган жараёнга айлантиришга эришиш тўғрисида бораётир.

Л. И. Брежнев СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати томонидан АҚШ Президенти шарафига Кремлда ўтказилган зиёфатда нутқ сўзлаб, қуйидагиларни таъкидлади: «СССР билан АҚШ ўртасида мустаҳкам тинчликни таъминлаш — Совет — Америка муносабатларини ривожлантиришдаги бош вазифадир». «Фикримча, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, — бизнинг музокараларимиз амалий ва ишчанлик руҳида ўтади, деб аниқ-равшан айтиш мумкин. Биз бу сафар ҳам учрашувимиз Москва ва Вашингтонда ўтказилган аввалги учрашувлар каби самарали бўлади, деб умид билдирамиз».

Президент Р. Никсон ўзининг жавоб нутқида бундай деди: «Ҳозирги кунгача эришилган муваффақиятларнинг ўзиёқ ҳозирги учинчи учрашувимиз давомида яна силжиш бўлишига яхши умид бахш этади».

Португалия: ҳушёрликка даъват

Португалияда 25 апрелда фашист режими ағдариб ташланганидан буён мамлакат ҳаёти янгича барпо этилмоқда. Ана шу қисқа давр ичида кўпгина муҳим прогрессив ўзгаришлар амалга оширилди. Португалия халқи бу ўзгаришларни астойдил ва қизғин табрикламоқда. Мамлакатда асосий демократик эркинликлар тикланди, бир қанча тадбирлар амалга оширилиши натижасида меҳнаткашларнинг иқтисодий аҳволи яхшиланди. Мустамлакачилик урушини тўхтатиш йўлида муҳим қадамлар қўйилди: Гвинея — Бисау ва Мозамбик миллий озодлик ҳаракатларининг вакиллари билан музокаралар бошланди. Ташқи сиёсат соҳасида катта ўзгаришлар рўй берди: Совет Иттифоқи билан ва бошқа бир қанча социалистик мамлакатлар билан дипломатия муносабатлари ўрнатилди.

Аммо, Португалияда бу ўзгаришлардан ҳамма ҳам хурсанд деб бўлмайди. Португалия коммунистларининг раҳбари Алваро Куньял яқинда Порту шаҳри меҳнаткашларининг оммавий митингида нутқ сўзлаб, халқни ҳушёрликка даъват этди. У «мамлакатнинг демократия йўлидан ривожланиб боришига таҳдид қилаётган асосий ғов ўнг томондан келаётган хавфдир» деди. Аввало, йирик капитал шундай хавфни туғдирмоқда. «Монополиялар, — деб уқдириб ўтди А. Куньял — мамлакатнинг экономикасини ўз қўлида сақлаб қолар экан, сиёсий ва ижтимоий ҳаётимиз учун оғир оқибатлар пайдо бўлаверади».

Португалия реакцияси мамлакатни демократик ўзгаришлар йўлидан четга чиқариш учун фойдаланаётган воситалар жуда кўп. Ағдариб ташланган фашист диктатурасининг тарафдорлари Лиссабонда, Портуда ва бошқа бир қанча шаҳарларда очиқдан-очиқ ҳуруж қилдилар.

Реакция Португалиянинг иқтисодий ҳаётини издан чиқариш учун иғвогарлик мақсадида забастовкалар уюштирмоқда. Корхона эгалари халқ оммаси орасида норозилик туғдиришга интилиб, ходимларни ишдан бўшатмоқда. Баъзи банклар ўз капиталларини чет элларга юборишга уринмоқдалар, майда ва ўрта корхоналарга қарз беришни тўхтатиб қўймоқдалар ва ҳоказо.

Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг яқинда эълон қилинган баёнотида ана шу найрангларнинг моҳияти фош қилинди: реакция мамлакатни жиддий тангликка дучор қилмоқ учун иқтисодий қийинчиликларни вужудга келтиришга интилмоқда.

Бошқача қилиб айтганда, Португалиядаги реакция Чилида бўлган воқеаларни такрорлашни истайди. Шунинг учун ҳам Португалия демократлари халқни ҳушёр бўлишга, фашист унсурларнинг кирдикорларини қатъиян фош қилишга даъват этмоқда.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҒАЛЛАНИ ТЕЗРОҚ ЎРИБ ОЛАЙЛИК

Республикамизда ғалла пишди. Кўпгина колхозлар ва совхозлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ғалла етиштиришни кўпайтириш ҳамда уни давлатга сотишни таъминлаш ҳақида чиқарган қарорини бажара бориб, бошоқли экинларни тез суръатлар билан ва нест-нобуд қилмай ўриб олмоқдалар. Хўжаликларнинг кўпчилиги давлатга ғалла сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳозирнинг ўзидаёқ бажариб қўйдилар. Қува, Ленинград, Бувайда районларининг колхозлари ва совхозлари ғалла сотиш юзасидан белгиланган топшириқларни биринчилар қаторида ошириб бажардилар. Бошқа бирқанча районлар ҳам давлат планларини тўла бажариш арафасида турибди.

Бироқ, бир қанча хўжаликларда ғалла тайёрлаш паст суръатлар билан олиб борилмоқда. Баъзи районларда комбайнларнинг кўп қисми бекор турибди. Сурхондарё, Самарқанд ва Сирдарё областларининг хўжаликларида комбайнларнинг иш унуми жуда паст даражада.

Район партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари назоратни сусайтириб қўйганликлари орқасида янчилган ғалла тайёрлов пунктларига ўз вақтида топширилмаяпти ва бунинг устига уруғлик фондлари ғамлаб олинмаётир.

Жиззах, Сирдарё, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё областларида давлатга ғалла сотишнинг ҳар кунги ўсиши атиги 0,1-0,8 процентни ташкил этмоқда.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотлари ғаллани ўриб олиш ва уни давлатга сотиш суръатларини кучайтириш учун шошилинч чоралар кўришлари керак. Ўрим техникаси, ғалла тозалаш машиналари ва автотранспортнинг кечаю кундуз ишлашини йўлга қўйиш зарур. Ғаллакорлар орасида оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилсин, уларга унумли меҳнат қилиш ва яхши хордиқ чиқаришлари учун зарур чоралар кўрилсин, токи ғаллани ўриб олиш ишлари 10-12 июлдан кечиктирмай тугаллансин ва юбилей йилида давлатга ғалла сотиш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилсин.

Қуйида республика областларининг давлатга ғалла сотиши юзасидан 1 июлгача бўлган оператив маълумотлар келтирилади: [биринчи устун — давлатга ғалла сотиш топшириғи, тонна ҳисобида; иккинчи устун — йиғим-терим бошлангандан буён топширилган ғалла, тонна ҳисобида; учинчи устун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида].

Фарғона	8000	5485	68,6
Бухоро	12000	4057	33,8
Андижон	13000	4158	32,0
Сурхондарё	38000	6437	17.1
Наманган	18000	2087	11,6
Қашқадарё	121000	10768	8,9
Тошкент	48000	2904	6,0
Сирдарё	12200	472	3,9
Самарқанд	86000	1778	2,1
Жиззах	110800	964	0,9

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

ВАЪДАГА ВАФО ҚАНИ?

Амударё райони хўжаликларида чорва маҳсулотлари тайёрлашда икки хил манзарани кўриш мумкин. Максим Горький номли, «Манғит» совхозлари, Крупская номли колхозда чорва моллари кўпайтириляпти, уларнинг насли яхшиланяпти. Натижада сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш планлари бажариляпти. Бу хўжаликларда илгари чорвачилик зарар келтирган бўлса, энди соф фойда беряпти.

Муваффақиятнинг яна бир сири шундаки, озуқа базаси мустаҳкамланиши, сигирлар тўйимли ва ширали озуқалар билан боқилиши туфайли маҳсулдорлик кўтариляпти. Кейинги йиллардагина ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сут 300-400 литрданга оширилди.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришда резервлардан самарали фойдаланилмоқда. Ориқ корамолларни тайёрлаш ташкилотларига гўшт учун топшириш ман этилди, ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 300-350 килограммга етганда ва ундан ошгандагина гўшт комбинатларига жўнатилади. Натижада тўёқ сони сақлаб қолиняпти, юқори сифатли гўшт топширгани учун иқтисодий фойда кўриляпти.

Сигирларнинг қисир қолиши, ғунажинлар ва новвосларнинг чиқимга чиқарилиши каби ҳолларга барҳам берилди. Ёш чорва молларини тез семиртирган, чиқимга йўл қўймаётган молбоқарлар рағбатлантирилмоқда. Урғочи чорва молларининг қисир қолишига йўл қўймаслик чоралари кўрилмоқда, бу борада мутахассисларнинг ташкилотчилик роли ва масъулияти оширилмоқда.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам аҳвол шундай деб бўлмайди. Кўпчилик хўжаликларда чорва молларни тўёқ сони ҳисобига кўпайтириш планлари бажарилмаяпти, маҳсулот тайёрлашда сезиларли ўзгариш бўлмаяпти. Ем-хашак етарли бўлмагани учун давлатдан ёрдам сўрашга мажбур бўлинмоқда. Оқибатда таннарх қимматга тушяпти.

Район партия ва совет ташкилотларининг йиғилишларида чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш масаласи бир неча бор муҳокама қилинди, юз берган аҳволни бартараф этишга қаратилган оператив тадбирлар белгиланди. Хўжаликларнинг раҳбарлари ўз вақтида чорвачиликни ривожлантириш масаласи билан жиддий шуғулланилмаётганини тан олишди, аҳволни тузатамиз деб ваъдалар беришди. Лекин ҳамон ишда ўзгариш бўлмаяпти, қабул қилинган қарорлар бажарилмаяпти.

Қозоқ Эшчонов раислик қилаётган Ленин номли колхозда ўтган йили бир центнер гўштнинг таннархи планда кўзда тутилганидан анча ошиб кетди ва 261 сўм 71 тийинга тушди. Бунга сабаб шуки, колхозда ем-хашак тайёрлаш топшириғи қоникқарсиз ўринланди, давлатдан кўплаб концентрат озуқа харид қилинди. Маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан молбоқарлар, ем-хашак тайёрлаш бригадалари аъзоларининг шахсий манфаатдорлиги оширилмади. Чорвадорлар орасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилмади, илғорлар рағбатлантириб борилмагани сингари, ўз бурчига масъулиятсизлик билан қараётган кишилар қаттиқ тартибга чақирилмади. Оқибатда ғалвир сувдан кўтарилганда ер чизиб қолинди.

Эҳтимол хўжалик раҳбарлари ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан бу йил тегишли хулоса чиқариб олгандирлар? Афсуски бундай дейишга сира асос йўқ. Колхозда ўтган йилги камчиликлар бу йил айнан такрорланяпти. Сигирлардан кам сут соғиб олиняпти, чиқимга йўл қўйиляпти, яхши семирмаган ёш қорамоллар гўштга топшириб юбориляпти. Оқибатда тўёқ сонини кўпайтириш планлари бажарилмаяпти. Бундай ачинарли ҳол келгуси йилларда ҳам тўёқ сонини кўпайтиришга салбий таъсир кўрсатиши мумкин.

Афсуски, районда бундай хўжалик ягона эмас. Х. Болтабоев, Н. Худоёровлар раислик қилаётган «Коммунизм» ва Энгельс номли колхозларда ҳам чорвачиликнинг аҳволи ночорлигича қолмоқда. Бу хўжаликларда маҳсулот таннархини камайтириш учун ҳамма имкониятлар бўла туриб, бир центнер гўштнинг таннархи 218-246 сўмга тушаётганини қандай баҳолаш мумкин?

Район партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қаратилган амалий тадбирлар белгилангани, бу борада жиддий ўзгариш юз бериши ҳақида ғурурланиб гапирадилар. Тўғри, тадбирлар белгилашга белгиланди. Лекин ўша тадбирлар ижрочиларга етказилмади, шахсий манфаатдорлик кучайтирилмади.

Сигирларни концентрат озуқалар билан боқиш ҳақида кўп гапирилди, қуруқ хашакнинг ўзи билан парвариш қилинган сигирларнинг маҳсулдорлиги ошмаслиги огоҳлантирилди. Натижа нима билан якунланди? Ҳар бош сигирдан кунига пландаги 8-10 литр ўрнига 3-3,5 литр сут соғиб олиняпти, холос. Айрим хўжаликларда маҳсулдорлик ундан ҳам паст. Бунга сабаб шуки, соғин сигирларга ҳам, бўғоз сигирларга ҳам концентрат озуқа берилмаётир.

Район хўжаликлари бу йил 470 тонна бўрдоқи ва сўқим гўшти тайёрлашлари керак. 1 июнгача 268 тонна гўшт тайёрланди. Аммо, баъзи хўжаликларда гўшт тайёрлаш ачинарли аҳволда. Энгельс номли колхоз ҳаммаси бўлиб 8 тонна, Тельман номли колхоз 12 тонна, «Коммунизм» колхози 5 тонна гўшт тайёрлаш билан кифояланиб турибди. «Партия XXII съезди», Ленин номли колхозларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Амударё район партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари чорвачилик соҳасида юз берган камчиликларни тезкорлик билан бартараф этиш, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўришга қаратилган оператив тадбирлар белгилаб, уни амалга оширилишини таъминлашлари керак. Акс ҳолда нуқсонлар янада чуқурроқ илдиз отиб кетиши мумкин.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Қорақалпоғистон АССРдаги мухбири.

ХАЛҚ АБАДИЙ ШАРАФЛАЙДИ

МИНСК, 29 июнь. (ТАСС мухбири). Белоруссияда республика немис-фашист босқинчиларидан озод қилинганлигининг 30 йиллигига бағишланган тантаналар давом этмоқда.

Бугун ранг-баранг транспарантлар билан безатилган автобуслар Минскдан 21 километр нарида Москва шоссесидаги Шуҳрат қўрғонига қараб йўл олдилар.

Шуҳрат қўрғонидаги митинг-намойишда қатнашиш учун неча ўн минглаб кишилар — Минск шаҳри, республика областлари меҳнаткашларининг вакиллари, Белоруссияни озод қилган ҳарбий қисмларнинг вакиллари, уруш ветеранлари, иттифоқдош республикалардан, Россия Федерациясининг область ва шаҳарларидан жуда кўп делегациялар келишди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, республика Компартияси ва ҳукуматининг бошқа раҳбарлари, делегацияларнинг бошлиқлари, таниқли совет саркардалари, саноат, қишлоқ хўжалиги илғорлари, фан ходимлари минбарга чиқадилар.

Радио карнайлари Москва позивнойларини эшиттиради. Диктор Олий бош қўмондоннинг қўшинларимиз Белоруссия пойтахтини ишғол қилганлиги тўғрисидаги 1944 йил 3 июнь буйруғини ўқиб беради. Мўйсафид ветеранлар ҳамда ёшлар дилга яқин, таниш бўлган ана шу буйруқни завқ-шавқ билан тинглайдилар.

Фанфаралар чалинади. «Ҳаммангиз эшитинг» сигнали жаранглайди. Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. Н. Аксенов митингни очиқ деб эълон қилади. Оркестр Совет Иттифоқи билан Белоруссия ССРнинг давлат гимнини ижро этади.

Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси Т. Я. Киселев нутк сўзлади.

Шундан кейин армия генерали, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. И. Батов, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг собиқ биринчи секретари, партизанлар ҳаракати марказий штабининг бошлиғи П. К. Пономаренко, Қизил Байроқ орденли Белоруссия ҳарбий округи жангчилари, қаҳрамон шаҳар Волгоград, Брянск области, республика меҳнаткашларининг вакиллари сўзга чиқдилар.

Пахтакор районидаги Кичанов номли совхоз ишчилари «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш учун дала ишларини кун сайин кучайтирмоқдалар. Суратда: (чапдан) илғор механизатор Ф. Тошпўлатов ва агроном Ф. Худайбердиев культивациянинг сифатини кўздан кечиряпти.
Ж. Тўраев фотоси.

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ— СУВЧИ ҚЎЛИДА

Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли бизнинг совхозимиз ҳам йилдан-йил ривожланиб бормоқда. Айниқса, хўжаликнинг асосий даромад манбаи ҳисобланган пахтачилик ҳамда чорвачилик сўнгги йилларда тез суръатлар билан камол топаётир.

1-«Боёвут» совхози авваллари юқори ҳосил олиб келган бўлсада, бироқ кейинчалик ерларнинг мелиоратив ҳолати оғирлашиб қолган эди. Ана шунинг оқибатида бундан беш йил олдин ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 14 центнердан ҳосил олинган эди. Биз бундай ташвишли ҳолнинг олдини олиш учун кураш бошладик. Тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ерларни ўғитлаш ва капитал текислаш ишларига катта эътибор берилди. Ана шулар туфайли сўнгги йилларда совхозимиздаги пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиладиган майдонларнинг структураси кескин ўзгарди. Мана бунга бир мисол. Ўтган йили ҳар гектар ердан олинган ҳосил 30 центнерданга етказилди. Ўтган беш йил давомида ҳосилдорликни гектар бошига 16 центнерга оширишга муваффақ бўлдик.

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори бизнинг 1-«Боёвут» совхозимиз пахтакорлари ҳам бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейини катта меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун фидокорлик кўрсатмоқдалар. Биз шонли юбилей шарафига ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерданга кўтариш, шундай қилиб, бу йил она-Ватанга 21 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қатъий қарор қилганмиз. Ишонч билан айтиш мумкинки, ҳозирги кунларда далалардаги ишларимиз ҳам ана шу юксак марраға яраша олиб борилаётир.

Бу йил об-ҳавонинг ҳар қачонгидан ҳам мураккаб келгани ҳаммага маълум. Ана шу туфайли биз ҳам кўпгина қийинчиликларга дуч келдик. Жумладан, 2000 гектар ерга чигитни қайта экдик. Лекин қийинчиликлар ҳар қанча оғир бўлмасин, совхозимиз меҳнаткашлари унга қарши фидокорона кураш олиб бордилар. Натижада деярли барча майдонларда кўчатларнинг текис бўлишига эришдик. Ҳозирги кунда далаларимизни айланган киши бир текисда барқ уриб ривожланаётган, кун сайин шоналарини кўпайтираётган ғўзаларни кўриб ҳаваси келади.

Хўш, бунга қандай қилиб эришаётирмиз? Бу ўринда биз ўз ишларимизни сурхондарёлик ва хўжайлилик юқори ҳосил усталарининг ташаббуслари асосида ташкил этаётганлигимизни таъкидлаб ўтмоқчиман. Экинларга вақтида ишлов бериш ҳамда суғориш, пайкалларни бегона ўтлардан тозалаш ишларини ўз муддатида амалга ошириш муҳим аҳамият касб этмоқда. Айниқса бу йилги сув танқислиги шароитида ҳар қачонгидан ҳам тадбиркорлик билан иш кўриш лозим бўлмоқда.

Май ойининг охирида район партия комитети ҳамда район қишлоқ хўжалик бошқармаси бу йилги шароитда суғоришни яхши ташкил этиш ва сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга бағишланган махсус семинар ўтказди. Совхозимизнинг 150 дан ортиқ сувчилари ана шу семинарда иштирок этдилар. Шундан сўнг совхоз дирекцияси, партия ташкилоти ва ишчилар комитети ҳамкорликда дала ишларини яхши ташкил этиш ва суғоришни шу куннинг талаблари даражасида олиб боришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқди. Бу тадбирларга асосан илғор сувчилар ва механизаторлар учун қуйидаги шартлар эълон қилинди: йил охирига бориб 30-35 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлган бригаданинг сувчиси билан механизаторига биттадан гилам ва 100 сўмдан пул, 35-40 центнердан ҳосил олишга эришган бригада сувчиси ва механизаторига биттадан тилла соат ва 150 сўмдан пул, 40-45 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлган бригада сувчиси билан механизаторига биттадан коляскали мотоцикл ва 250 сўмдан пул ва ниҳоят 50 центнердан ҳосил олишга эришган бригадаларнинг сувчиси ва механизаторига биттадан енгил автомашина ва 300 сўмдан пул мукофоти беришга қарор қилинди. Булардан ташқари ҳар 10 кунда сувчилар ва механизаторларнинг ишлари якунланиб турилади ҳамда 10 кунлик ғолибларига ҳам кўчма вимпеллар ва мукофотлар бериб борилади.

Кўрилаётган тадбирлар яхши самара бермоқда. Ҳозирга қадар 6 минг гектарга яқин ердаги ғўзаларга икки маротаба сифатли қилиб ишлов бердик. Бир қатор илғор брагадаларимизда эса учинчи ишлов бериш ҳам тугалланаётир.

Яқинда Сирдарё область партия хўжалик активининг йиғилиши бўлиб, унда областда ғўза парваришининг аҳволи атрофлича муҳокама қилинди. Актив йиғилишида ғўзани суғоришни икки сменада ташкил этиш, айниқса тунги суғоришни яхши йўлга қўйиш ҳақида кўп гаплар айтилди. Биз ана шуларни эътиборга олиб, экинларни суғориш масаласига бўлган масъулиятни янада ошираётирмиз. Ҳозир сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш мақсадида сувчилар сонини 300 кишидан ҳам ошириб юбордик. Тажрибали сувчиларимиздан эса тунги сменада фойдаланишга қарор қилдик. Совхозимиздаги деярли барча ғўза экилган майдонларда ҳадемай биринчи сув беришни тугаллаймиз. Совхозимизнинг муваффақиятида 1-бўлим сувчиларидан Э. Қобилов, С. Алманов, А. Бўтабоев, 2-бўлим сувчиларидан А. Ортиқов, У. Исомиддинов, Ҳ. Қудратов, 3-бўлимдан Т. Арслонов, А. Алматов ва бошқаларнинг хизматлари айниқса катта бўлаётир.

Шу кеча-кундузда ғўза парваришини янада авж олдириб юбордик. Илдизлар атрофидаги намни сақлаш ҳамда шўр тузларни йўқотиш мақсадида маҳаллий ва минерал ўғитни аралаштириб ишлов беришни ташкил этганмиз. Ҳозир 20 тадан ортиқ тележка ҳамда тўртта машина кунига 250-300 тонна маҳаллий ўғитни далаларга ташиб чиқармоқда.

Ўрни келганда ғўза қатор ораларига ишлов беришда бошқаларга намуна бўлаётган механизаторларимизни тилга олиб ўтмоқчиман. Маъмур Тўротов, Аҳмад Бобоев, Рўзиқул Абдуалиев, Комилжон Мелибоев сингари ўнлаб механизаторларимиз ана шулар жумласидандир. Улар кунига 7-8 гектар майдондаги ғўзаларга сифатли ишлов беришга муваффақ бўлмоқдалар.

Ерларнинг ҳосилдорлигини муттасил ошириб бориш—боёвутликларнинг асосий мақсадларидан биридир. Шунинг учун ҳам биз бу йил совхозимизда юқори ҳосил учун курашаётганлар сафини тобора кўпайтираётирмиз. Ҳозир совхозимиздаги 10 та бригада ҳосилдорликни 40-45 центнерданга етказиш учун курашмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Бозорова, район партия комитетининг бюро аъзоси Уммат Бобоев, Абдужаббор Саидмуротов сингари ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригада коллективлари бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳосил калити — меҳнат, дейди халқимиз. Шунинг учун ҳам биз ғўза парваришида ҳал қилувчи давр бўлган ҳозирги кунларда ҳар қачонгидан ҳам фидокорона меҳнат қилаётирмиз.

Содиқжон ОТАХОНОВ,
Боёвут районидаги 1-«Боёвут» совхозининг директори.

ЧЎЛ ВА ОДАМЛАР

КАТТА ХИРМОН ЗАМИНИ

ЛАВҲА

Чўл — мардлик, жасорат майдони. Чўлда нозу-неъматлар яратаётган одамлар ҳақида ҳар қанча ёзсанг, шунча оз. Улар чўлга жон киритиб, унга чироқ ёқишган.

Мана, Дўстлик районидаги Ғафур Ғулом номли 25-а совхозидамиз. Бу хўжалик ўтган йили ташкил этилганди. Қалб амри билан совхозга кўчиб келганлар иккинчи йил пахтачилик билан шуғулланмоқдалар. Ўтган йили улар 2 минг гектар майдонда деҳқончилик қилишди. Олинган «оқ олтин» хирмони чакки бўлмади, гектаридан яқин 20 центнердан ҳосил етиштирилди. Пахтанинг ҳаммаси машиналарда териб олинди. Бундан 460 минг сўм фойда кўрилди. Эришилган бу меҳнат ғалабасига Бекбўта Йўлчиев, Бобо Файзиев, Эгамқул Товбаев, Тугал Акаев, Ким Николай, Марди Жияновлар бошлиқ бўлган бригадалар 22-28 центнердан пахта етиштириш билан муносиб улуш қўшдилар.

Совхоз заршуносларининг бу йилги марралари янада улкан. 4 минг гектар майдондан 11 минг тонна «оқ олтин» етиштиришдек юксак мажбурият олинган.

Биз совхознинг Абди Расулов бошлиқ 5-бўлим далаларига ўтдик. Абди ака бу йил 65 баҳорни қаршилади. 24 йилдан бери деҳқончилик билан шуғулланади. У пахтанинг сиру-асрорини яхши билади, тажрибали деҳқон. Бўлимда 475 гектар ерда ғўза ўстирилмоқда. Эрта экилган чигит ернинг ўз намига бехато ундириб олинган. Шу кунларда ғўза қатор ораларига тўртинчи ишлов бериляпти. Бўлим пахтакорлари юбилей йилида гектаридан олинадиган ҳосилни 2 баравар оширишмоқчи.

— Мавжуд майдонларнинг ҳаммасига, — дейди суҳбатда Абди ака, оққўрғонликларнинг тажрибаси асосида қўш қаторлаб чигит экканмиз. Бу йилги об-ҳаво анча қуруқ келди. Сув танқис. Янги Мирзачўл каналида ҳам сувнинг миқдори анча камайган. Шунга қарамай, бор сувдан тежаб-тергаб фойдаланяпмиз. Оз сув билан ғўзаларни эгат оралатиб суғоряпмиз. 60-70 сантиметр узунликда ўқариқлар олинган. Бу эса, ниҳолларни қондириб суғориш имконини беряпти. Ғўзалар икки марта сувдан чиқарилди. Уч марта озиқлантирилди, тўртинчи культивацияни ҳам бошлаб юбордик. Ғўзалар гулга кирди.

Ҳа, бўлим пахтакорлари ҳар туп ниҳолда етарли миқдорда мўл ҳосил етиштирилишини таъминлашяпти. Тажрибали деҳқонлар ва миришкор сувчилардан иборат сифат комиссияси тузилган. Улар ғўза парваришини ва суғориш сифатини назорат қилиб боришмоқда. Натижада ҳамма бригадаларда белгиланганидан ошиқроқ майдонлардаги ғўзалар қондириб суғориляпти. Ғўзаларнинг бир меъёрда ривожланиб, ҳосил тўплаши таъминланяпти. Техника, ўғит етарли. Шундай бўлгач, улар ваъдага вафо қилишлари шубҳасиздир.

Совхознинг Ҳосил Отақулов бошқарувчилик қилаётган 2-, Очил Ғаниев бошқарувчи бўлган 7-бўлим далаларида бўлганимизда ҳам юбилей хирмонини тиклаш ишқи билан меҳнат қилаётган пахтакор-механизаторларнинг ишларидан мамнун бўлдик. Ҳосилдорликни гектарига 25-30 центнерга етказиш учун курашаётган бу бўлимларнинг азамат чўлқуварлари ғўзаларга комплекс тўртинчи ишлов беришни қизғин давом эттирмоқдалар. Мазкур бўлимларда Турсунқул Холматов, Ҳафиза Матмирзаева, Мелиқўзи Азимжонов, Бебид Отақулов, Малик Дарвешов, Шотемир Қулматовлар бошлиқ бригадалар ғўза парваришида пешқадамлик қилишмоқдалар.

Совхозда оммавий-сиёсий ишлар ҳам яхши йўлга қўйилган. Дала шийпонларида 8 сиёсий ахборотчи ва 27 агитатор деҳқончилик маданиятини юксалтириш, сувдан самарали фойдаланиш ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда. Абдуманноп Мирсолиев, Яхшилик Пиримов, Тилла Рустамов, Уммат Усмонов ва бошқа сиёсий ахборотчиларнинг лекция ва суҳбатлари айниқса мароқли бўлаётир.

Совхоз меҳнаткашлари орасида олиб борилаётган бу каби ишлар ғўза парваришини янада кучайтиришга, хўжалик бўйича мавжуд майдондан 11 минг тонна «оқ олтин» хирмонини тиклашга тўла асос бўлиши аниқ.

Чўл лочинларининг ҳозирги ишлари кузда улкан хирмон кўтаришдан далолат бериб турибди.

Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

КИТОБ—ОММАГА

1975 ЙИЛДА ҚАНДАЙ КИТОБЛАРНИ ЎҚИЙСИЗ?

Совет кишиларини жаҳонда энг китобхон халқ дейишади. Ҳақиқатан ҳам улар ғоят бой ва ранг-баранг адабиётга эга бўлиб, булар орасида сиёсий китоблар алоҳида ўрин тутади. Сиёсий китоблар ҳар бир кишининг онгини марксизм-ленинизм дурдоналари билан бойитади, ижтимоий-сиёсий фаннинг энг янги муваффақиятлари билан, социализм ва коммунизм қурилишининг практикаси билан таништиради, ижтимоий ҳаётнинг мураккаб ҳодисаларини билиб олишда ёрдамлашади. Шу боисдан сиёсий адабиётга талаб тобора ортиб боряпти.

Хўш, мамлакатдаги энг йирик китоб нашриёти бўлган Сиёсий адабиёт нашриётининг 1975 йилги режалари қандай?

Ўтган йиллардагидек марксизм-ленинизм классикларининг асарлари кўпчиликни ташкил этади. Булар орасида К. Маркснинг «Капитал» асари учинчи томи, К. Маркс ва Ф. Энгельснинг «Коммунистик партия манифести», Ф. Энгельснинг «Табиат диалектикаси», «Людвиг Фейербах ва немис классик философиясининг охири», «Оила, хусусий мулк ва давлатнинг келиб чиқиши» асарлари бор.

Китобхонлар келгуси йили К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Лениннинг «Дин тўғрисида»ги асарлари янги тематикаси тўпламини олишади. Тўпламга илмий атеизм, дин тарихи ва моҳияти, диний дунёқарашнинг реакцион роли ва уни бартараф этиш йўллари ҳақидаги энг муҳим асарлар кирган.

Меҳнаткашларнинг В. И. Ленин асарларига бўлган доимий қизиқишини ҳисобга олиб, доҳийнинг йигирмадан ортиқ энг муҳим асарлари алоҳида брошюра қилиб чиқарилади, шунингдек, партия ўқуви системаси, олий ўқув юртлари ва махсус ўрта ўқув юртларида ўрганишга тавсия қилинган В. И. Ленин асарларининг танланган уч томлиги нашр қилинади.

Энг муҳим ленинча қоидалар, Коммунистик партиянинг съездлари қарорлари ва резолюциялари, Марказий Комитет Пленумлари, КПСС Марказий Комитети қарорлари ва бошқа партия ҳужжатлари асосида «В. И. Ленин, КПСС меҳнаткашларининг турмуш даражасини ошириш тўғрисида» деган тематик тўплам тайёрланди.

В. И. Лениннинг мақолалари, нутқлари ва улардан айрим қисмлар, РКП(б) Марказий Комитетининг қарорлари ва циркуляр хатлари, Халқ Комиссарлари Совети, Ишчи ва Деҳқон Мудофаа Совети, Меҳнат ва Мудофаа Советининг декретлари ва қарорлари, Лениннинг хатлари, топшириқлари, телеграмма ва фармойишлари асосида «В. И. Ленин ва ВЧК» тўплами нашрга тайёрланмоқда.

Партия XXIV съезди ғоялари ва қарорлари қандай амалга оширилаётганлигига бағишланган идеология фронти ходимларига ёрдам тариқасидаги китобчалар чиқарилиши давом этади.

«Интернационализм амалда» деган янги сериядаги китоблар нашр қилиш кўзда тутилмоқда. Уларда КПСС сиёсатининг интернационал характери очиб берилади, совет кишиларининг янги тарихий бирлиги — совет халқининг вужудга келиши ва ривожланиши кўрсатилади. Брошюраларда интернационализм масалалари халқаро ишчи ва коммунистик ҳаракатнинг туб принципи, коммунистик партиялар ўзаро муносабатининг негизи эканлиги ёритилади.

Нашриёт партия ўқувининг бошланғич, ўрта ва олий бўғинлари пропагандистлари ҳамда тингловчилари учун йигирмадан кўпроқ номда китоб, брошюра ва кўргазмали қуроллар чиқаради. «Илмий коммунизмнинг бошланғич курси», «Диалектик ва тарихий материализм», «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихи», «Илмий коммунизм», «Коммунистик пропаганда асослари», «Ҳозирги замон миллий озодлик ҳаракати» китоблари шулар жумласидандир. Бундан ташқари, иқтисодий таълим системасида шуғулланувчиларга ёрдам тариқасида «Ёш ишчилар учун меҳнат ва ишлаб чиқариш экономикаси асослари», «Ишчилар учун иқтисодий билимлар асослари», «Колхозчилар ва совхоз ишчилари учун иқтисодий билим асослари» китоблари ҳам нашр қилинади.

Партиямиз тарихини ўрганувчилар учун «КПСС тарихидан консультациялар» сериясидаги брошюралар, айрим тарихий-партиявий проблемалар, КПСС назарияси ва сиёсати проблемалари бўйича китоблар, эсдаликлар, партиямиз арбобларининг биографик очерклари чиқарилади.

Ушбу бўлимда В. И. Ленин тўғрисидаги адабиётлар Н. П. Горбунов, Г. М. Кржижановский, А. В. Луначарский, Н. А. Семашко, Е. Д. Стасова, Н. А. Милютиннинг доҳий тўғрисидаги эсдаликларидан иборат. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти В. И. Ленин ҳаётининг 1918 йил 29 июлдан 1919 йил 18 мартгача бўлган даврини ўз ичига олган биографик хрониканинг олтинчи томини тайёрламоқда.

М. И. Калинин туғилган куннинг 100 йиллигига унинг танланган асарлари нашр этилади.

Партия ходимлари ва оддий коммунистларга партия қурилиши тўғрисида билим берувчи: «Партия ташкилоти ва саноат ишлаб чиқариши самарадорлиги», «Кадрлар билан ишлашда контролнинг роли», «КПСС — жонли, ривожланувчи сиёсий организм» китоблари, «Партия билети» сериясидаги очерк ва ҳикоялар тўплами шулар жумласидандир.

Ривожланган социалистик жамиятнинг социал-сиёсий тенденциялари, ҳозирги шароитда жаҳон революцион жараёнининг ғолибона ҳаракати ҳақидаги китоблар илмий коммунизм назарияси ва практикаси билан қизиқувчи китобхонларга мўлжалланган. Булар орасида «Меҳнат, унинг ўтмиши, ҳозири ва келажаги», «Совет халқларининг турмушида миллий ва интернационал жиҳатлар», «Социал ахборот ва жамиятни бошқариш», «Коллектив ва раҳбарликнинг социал-психологик проблемалари» сингари китоблар бор.

«Ривожланган социализм» деган янги серия очиш мўлжалланмоқда. Келгуси йили шу seriядаги 6 та китоб — «Совет жамиятининг социал таркиби», «Инсон — жамиятга, жамият — инсонга», «Ривожланган социализм маданияти», «Социалистик жамиятни бошқариш», «Ягона совет халқи», «Совет сиёсий системаси» асарлари чиқади.

Совет жамиятининг тарихига бағишланган адабиётлар бўлимида совет давлатчилигининг вужудга келиши тўғрисида, урушгача беш йилликлар ҳақида, Улуғ Ватан уруши тўғрисида, урушдан кейинги йилларда мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантириш ҳақида, энг муҳим тарихий воқеаларнинг актив иштирокчилари ва қаҳрамонлари тўғрисида янги китоблар босиб чиқарилади.

«Совет ишчилар синфи тарихий очерки» китоби шу мавзудаги дастлабки умумлашма китоб бўлади. «Социализм қуриш учун курашда СССР халқларининг қардошларча ҳамдўстлиги» монографиясида социалистик қурилишда совет халқлари дўстлигининг ривожланиш ва мустаҳкамланиш жараёни, қардошларча ҳамкорлиги масалалари таҳлил этилади.

Улуғ Ватан урушидаги тарихий ғалабанинг 30 йиллигига бағишлаб қатор китоблар тайёрланди. Жумладан, партиянинг уруш йилларидаги фаолиятига бағишланган «Улуғ доҳий, ташкилотчи, саркарда» монографиясини нашр этиш мўлжалланмоқда.

Халқаро мавзулардаги адабиётлар ҳам кўпчиликни ўзига жалб қилиши турган гап. Нашриёт «Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари», «Ҳозирги Ғарб», «Улар фашизмга қарши жанг қилган эдилар» деган китобларни тайёрлаб қўйишибди. Халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбобларидан Жак Дюкло билан Макс Рейманнинг эсдаликлари рус тилида босилиб чиқади.

Бадиий ҳужжатли қиссалар туркумидаги асарлар орасида П. А. Красиков, А. П. Михайлов, М. И. Васильев-Южин, Ж. П. Марат, Сунь Ят-сен, Ж. Браун, Н. А. Морозов, М. И. Калинин, П. К. Штернберг, С. И. Муравьев-Апостол ҳақида ҳикоя қилувчи «Оташин революционерлар» сериясидаги асарлар чиқади.

Ахлоқ-одоб мавзуси оммавий-сиёсий адабиёт бўлимининг асосини ташкил этади. Чиқариладиган китоблар орасида ишчи шарафи, меҳнат ва революцион анъаналарнинг давомийлиги, шахс ва коллектив муносабатларига бағишланган асарлар анчагина.

Партия ўқуви тингловчиларига атаб чиқариладиган кўргазма ва альбомлар орасида К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин ва унинг сафдошлари ҳаёти, фаолиятига бағишланган альбомлар диққатга сазовордир.

Обуначиларга ҳам кенг адабиётлар программаси тавсия этилган. Келгуси йили улар К. Маркс ва Ф. Энгельс асарларининг 40-томини, В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг 46-55 томларини, «Дипломатия тарихи»нинг 4-томини, «XIX аср охирлари ва XX аср бошларида Россиянинг ташқи сиёсати» китобининг 9-томини, «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарихи» кўп томликнинг 5 (2-китоб) ва 6-томларини олишади. «Журналист кутубхонаси» нашри ниҳоясига етади.

Сиёсий адабиёт нашриётининг матбуот бюроси.

БАХТ ЙЎЛИ

Турли касб эгалари

Кенг, ёруғ залда юбилей кечаси ўтказиларди. Кечага меҳмонлардан ташқари юбилярнинг шогирдлари, ёру биродарлари, ҳамкасабалари, устоз ва раҳбарлари келишган. Тўрда юбилярнинг ўзи. Унинг кўкрагини ҳалол меҳнат эвазига берилган ҳукумат нишонлари безаб турарди. Раис кечани очиб, юбилярнинг ҳаёт йўли билан таништириш учун сўзни нотиққа берди...

Собит ака деҳқон оиласида туғилиб, ўн тўрт ёшидан матбаага кириб ишлади. У ўн йил мобайнида Тошкентдаги «Фрунзевец» ҳарбий босмахонасида ҳарф терувчи бўлиб хизмат қилди. 1941 йили она-Ватанимиз тупроғига фашист газандалари бостириб кирганида, эл қатори юрт ҳимоясига отланди. Собит ака Рязань артиллерия ҳарбий мактабини битириб, урушнинг сўнгги дамларигача фашистларга қарши жанг қилди. Беаёв жанг кезларида — 1944 йилда партия аъзолигига қабул қилинди. У оддий солдатдан артиллерия взводи командирлигигача кўтарилди. Ҳозир у запасдаги офицер.

1946 йили ғалаба билан қайтган жангчи С. Тоиров ўз қуролини дастгоҳга алмашди. У 1948 йилгача биринчи босмахонада инструктор-ҳарф териш техникасини ўргатувчи устоз бўлиб ишлади. 1948 йили шу босмахонага директор қилиб тайинланди. Собит ака бошчилик қилган корхона бир неча бор кўчма Қизил байроқларни қўлга киритди, шаҳар ҳурмат тахтасига босмахона номи битилди. «Узглавиздат» қарамоғидаги босмахоналар ичида энг илғор кўрсаткичлар совриндори бўлиб тан олинди. Коммунист С. Тоиров пухта ташкилотчи мутахассис сифатида 1953 йили 4-босмахона ишини тиклаш учун директор қилиб тайинланди. Жонкуяр С. Тоиров йигирма йилдан зиёд шу босмахонага, ҳозирги офсет босма фабрикасига директорлик қилиб келмоқда.

Офсет босма фабрикасининг қиёфаси, иш услуби ўтган йиллар ичида тубдан ўзгарди. Эски тош босма усулидан янги қўрғошин жараёнига ўтилди, икки хил рангдан саккиз хил рангда боса оладиган агрегатлар ўзлаштирилди. Босмахона коллективи иттифоқ ва республика кўчма Қизил байроқларини, юбилей дипломларини қўлга киритишга сазовор бўлган.

Юбиляр кечаси тугагандан сўнг ҳамроҳим билан автобус бекати томон йўл олар эканмиз, у: — Собит аканинг оиласи каттами? — деб сўради мендан.

— Тўққиз жон. Беш ўғил, уч қиз. Кенжа ўғил Ғайратдан бўлак ҳаммаси олий маълумотли.

— Ота изидан бораётганлари ҳам бордир?

— Бор, ўз ўғил-қизларидан ташқари жиянлари ҳам шу соҳада ишлайди. Болаларидан Зуҳра-ношир, Суръат-ретушёр, Қобил матбаа инженери, келинлари Муқаддам — экономист, Муҳайё — ҳарф терувчи, жиянлари Жамила — линотипчи, Содиқ ва Эркин—босма машиналарида ишлайди.

А. БОБОХОНОВ.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

Қўрғонтепа пахта тозалаш заводида тола ажратиш батареяларига хизмат кўрсатиш бригадаларининг Бутуниттифоқ конкурси бўлди. СССР Енгил саноат министрлиги ва енгил саноат ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг ташаббуси билан ўтказилган бу конкурсда пахтакор республикалар: Тожикистон, Қирғизистон, Озарбайжон, Туркманистон, Қозоғистон ва Ўзбекистоннинг илғор ишлаб чиқариш бригадалари иштирок этдилар.

Бутуниттифоқ конкурсининг Қўрғонтепада ўтказилиши бежиз эмас. Завод коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига актив қатнашиб, СССР Енгил саноати министрлиги ва енгил саноат ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олган эди.

Жюри аъзолари баҳолашда ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг уч соатлик иш давомида эришган меҳнат унумдорлиги ва сифат кўрсаткичларига алоҳида эътибор берди. О. Норбоев бригадаси мусобақада ажойиб маҳорат ва тезкорлик, техника ва вақтдан фойдаланишда эса намуна кўрсатди. Бригада аъзолари ўрта ҳисобда ҳар соатда нормада белгиланган 625 килограмм ўрнига 1239,2 килограмм тола ишлаб чиқариб, маҳсулотнинг юқори сифатга қабул қилинишига эришишди. Ўзига хос мусобақада 532,5 балл тўплаган қўрғонтепаликлар биринчи ўринни олишди ва СССР Енгил саноат министрлиги ҳамда енгил саноат ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг биринчи даражали дипломини олишди. 370,5 балл жамғарган «Жалолобод» (Қирғизистон ССР) пахта тозалаш заводига иккинчи ўрин берилди.

— Конкурсни ўтказишдан кўзланган мақсад, — деди кенкурс ташкилий комитетининг раиси Г. Д. Кушнаренко, — Ватанимиз пахта тозаловчиларининг иш вақтидан унумли фойдаланиб, сифатли тола ажратиш соҳасидаги энг илғор тажрибаларини кенг оммалаштиришдан иборатдир.

М. АБДУКАРИМОВ.

Қувноқ ёшлигим.

И. Глаузберзон фотоэтюди.

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР

Табиатни қўриқловчи мутахассислар

В. И. Ульянов (Ленин) номли Қозон давлат университетида табиатни қўриқловчи мутахассисларни биринчи чиқариш маросими бўлди. Шу тантанали кундан анча илгари 25 йигит-қиз ўсимлик ва ҳайвонотнинг ҳимоячиси эканликларини намойиш қилдилар. Улар ёзги каникуллар ва ўқиш практикаси чоғида қўриқхоналарни текшириб чиқдилар, дарё ва кўлларни булғамаслик учун нима ишлар қилиш кераклигини тузиб чиқдилар.

Бугун группа университетни аъло баҳо билан битирди. Давлат комиссиясининг аъзоларини алоҳида хурсанд қилганлар орасида Юрий Котов ҳам бор. Унинг диплом иши Татаристон кўллари бойлиги ва гўзаллигини сақлашга бағишланган. Студентнинг таклифлари республика табиатни қўриқлаш тадбирлари рўйхатига киритилди.

ТАСС мухбири.
ҚОЗОН.

Биринчи лауреатлар

МОСКВА. Яқинда П. И. Чайковский номли бешинчи халқаро конкурснинг дастлабки лауреатлари ва дипломантларининг номлари маълум бўлди. Мураккаб мусобақани эндигина тугатган ёш виолончелистлар ғолиб бўлишди. Мусобақада 17 мамлакатдан келган 46 ижрочи иштирок этди.

Виолончелистлар конкурсининг якунларини РСФСР халқ артисти Даниил Шафран раислигидаги халқаро жюри эълон қилди.

Биринчи мукофот ва олтин медални Борис Пергаменшиков (СССР) олди. Иван Мон Игетти (СССР) иккинчи мукофот ва кумуш медалга сазовор бўлди. Учинчи мукофот ва бронза медаль Хирофуми Канного (Япония) тегди.

Иккита тўртинчи мукофот Сета Балтаян (Болгария) билан Жеймс Крегер (АҚШ) ва иккита олтинчи мукофот Анжеле Шварц (АҚШ) ҳамда Иван Шиффоло (Франция)га берилди. Бешинчи ва еттинчи мукофот берилмади. Саккизинчи мукофотни Иосиф Фейгельсон (СССР) олди.

Андрей Демин, Александр Готгельц, Зенон Залицайло (ҳаммаси СССРдан) ҳамда Стивен Доун (АҚШ) конкурс дипломлари билан мукофотландилар. Совет композиторининг мажбурий асарини энг яхши ижро этганлиги учун Сета Балтаян (Болгария) ҳамда Хирофуми Канно (Япония) махсус мукофотлар билан тақдирландилар. (ТАСС).

ГУНОҲСИЗ „ФАРИШТА“

ФЕЛЬЕТОН

Боғчага ҳаракат қилмабсиз, фарзанд ташвишини билмабсиз. Буни Сергели шаҳарчасидаги ота-оналардан сўранг. Боғча деган гап оғзингиздан чиқмасданоқ, қоп-қоп гина-қудурат гапларни олдингизга дастурхон қилиб тўкиб ташлашади. Чунки, аввалига уларнинг қўйнини ҳўб пуч ёнғоққа тўлдиришган. Қандайдир ишбилармон одамнинг таклифи билан район халқ маорифи бўлимида махсус дафтар очилиб, янги фарзанд кўрган ота-оналарнинг номлари ёзиб бориладиган бўлган. Ойдан-ой, йилдан-йил ўтиб, рўйхат дафтарига уч мингинчи ота-онанинг ҳам номи қайд қилинди. Бироқ, навбат сира силжимади. Қандай бўлса шундайлигича тураверди. Бунинг устига, шаҳарчада узун-қулоқ гап тарқалиб, болаларини боғча ва яслига ўрнатолмай асаблари созланган тордай бўлиб қолган ота ва оналарни ҳовлиқтириб қўйди: «Нима дейсан, зўр бир одам бормиш, йўлини топиб илтимос қилганнинг мушкулини осон қилармиш...».

— Вой иссиқ нафасингдан ўргилай, ким экан ўзи, қаерда ишлайди, дарагини айтгин, зора арз-ҳолимга қулоқ солса...

Буни қарангки, кишиларнинг кўзига бир лаҳза фариштадай бўлиб кўриниб кетган ўша кимса одамларни кун бўйи қабул қилмай, кабинетининг эшиги олдида сарғайтириб қўядиган район халқ маорифи бўлимининг мудири Азиз Жалилов бўлиб чиқди.

— Бе, ишонмайман, ёрдам бериб бўпти. Гапингга қулоқ солмай, кўзини лўқ қилиб ўтираверади.

— Йўлини қилинг-да, акаси, йўлини қилинг. Жалилов арзингизни эшитмаса, райОНОнинг секретари Кузнецовага учрашинг, ундан ҳам гап чиқмаса, боғча ва яслилар бўйича инспектор бўлиб ишлайдиган Рябичкина дегани бор, ўшанинг ёнига киринг. Уччовининг тили битта, кўнглидагини топсангиз ишим битди, деяверинг.

— Ўзингизчи, ўзингиз боғчага йўлланма олдингизми?

— Тажрибамни сизга ўргатяпман, акаси. Бошидан ўтган табиб бўлади. Мен айтай, сиз қулоқ солинг. Яқинда йўлини тўсиб, жон Азиз ака, дардингизни олай, битта йўлланма беринг, деб туриб олдим. У бўлса менга бошдан-оёқ разм солиб чиқди-да қанақа ҳунаринг бор, деб сўради. Этикдўзман, девдим, игнаю-ипларингни олиб бизникига бор, деб буюрди. Бордим. Буни қарангки, бир қоп охори тўкилган туфли ва ботинкаларни олиб қўйган экан, бир ҳафтада ямаб бўлдим. Мана, ҳозир кенжам боғчага қатнаб турибди.

— Ўлманг Бобожонов, сиз ямоқчилик қилган бўлсангиз, мен уч кунгача машинада ахлат ташиб ниятимга етдим. Сиздан угина биздан бугина, дейишади-ку, — деди автомобиль йўлларини ремонт қилиш базасининг шофери Газинганф.

— Ошиқ-мошиғини мойламасанг, эшик ҳам ғичирлайди, — деди Сухоруков дегани. — Мен ҳам битаю-битта ўғлимни боғчага жойлаш учун Жалиловнинг ҳовлисида бутун бошлиқ ёзги ошхона қуриб бердим. Энди шийпон қурдирмоқчи, мабодо дурадгорликдан хабарингиз бўлса тезроқ боринг, бир ҳафтадан кейин йўлланма қўлингизда бўлади.

Уларнинг гапини эшитиб, Жалилов кабинетининг эшигини тақиллатганлар ҳам кўп бўлди. Сухоруков кароматли одам чиқди. Дам Кузнецова, дам Рябичкина сирли имо-ишора қилганларни қўшни хонага етаклаб, савдони очиқ қилишди:

— Боғчага битта йўлланма эллик сўм. Ками бўлмайди. Жалилов акамлар шундай деб тайинлаганлар.

Ана шундан кейин денг, бировлар йўлланма олганидан боши осмонга етиб, бошқа бировлар эса давлат идорасини чайқов бозорига айлантирган Жалилову Рябичкиналар н и н г ўсма-сурмасигача қўймай ғишт қалаб чиқаверди. Жалиловнинг эса парвойи-палак, сўкканинг сўк оши, Сергелида болани боғчага жойлаштириш чидаганга чиқарган. Нархи эллик сўм, бир тийин ҳам кам олмайман, — дейди тиржайиб.

«Азиз Жалилов Тошкентдек шаҳри азимда ишлаб туриб, беш йилдан бери қандай қилиб жиноий ишларини давом эттириб келди, шаҳар бедарвоза эмаску? — деган савол туғилиши мумкин.

Ҳамма гап ана шунда. Бир балоси бўлмаса, шудгорда қуйруқ нима қилсин. Азиз Жалилов суянчиқларига суяниб райОНО мудири этиб тайинланган дастлабки кунларданоқ порахўрликка ружу қўйди. Аввал ён-атрофга бир аланглаб, кейин чўқиган бўлса, бора-бора парво қилмай, кўзларини лўқ қилиб, пора сўрайдиган бўлди. Мудир бўлиб тайинланган биринчи ойда ўзи махсус буйруқ билан тузган боғча ва яслиларга йўлланма берадиган комиссия ишини ҳам бир чеккага йиғиштириб қўйди. Уйида шахсий юмушларини бажариб берган ёки мудирнинг тузиб қўйган қатъий нархи бўйича бир ўринга эллик сўмдан пул қистирган кишиларгагина йўлланма берди.

Шаҳар халқ маорифи бўлими ўтказган текширишлар юзаки бўлгани учун бундай «очиқ савдо»ларнинг сири узоқ вақтгача очилмай келаверди. Буни қарангки, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги тергов ўтказиб райОНОдаги бу жиноий ишлар ҳақида район ижроия комитети ва шаҳар халқ маорифи бўлимига ўз вақтида маълумот юборганига қарамай, Азиз Жалилов негадир қамоққа олинадиган кунгача мудирлик лавозимидан тушгани йўқ. Суд бошлангандан кейин эса ана шу мўтабар идоралардан Азиз Жалиловни оппоқ қилиб кўрсатадиган ғалати характеристика келди. Унда айтилишича, А. Жалилов ўзининг барча жиноий ишларини сезмаган холда, кўнгли очиқлигидан, одамларга ишонганлигидан, уларнинг илтимосларини рад этишга ўрганмаганлигидан қилган эмиш. Гўё Жалилов гуноҳсиз фариштаю, уни суд қилиб ўтириш бефойда эмиш.

— Ким шундай деган бўлса ўзи ғирт ёлғончи экан. Ишонманг уларга, — бундай характеристикадан хабардор бўлган боғча-ясли рўйхатига ёзилган бояги ота-оналар шов-шув кўтаришди. Биз ҳам гапимизнинг исботи учун ана шу ота-оналардан баъзиларининг гапларини айнан келтирмоқчимиз.

А. С. Исаева: — Тўрт болам бор. Ўзим ёлғизман. 1967 йил 30 мартида уларни боғчага бериш учун Сергели район халқ маорифи бўлимининг рўйхатига ёзилдим. Орадан шунча йил ўтибдию, болаларим боғча юзини кўришмади. Ҳозир мактабда ўқишяпти... Сергели район халқ маорифи бўлимининг мудири Жалиловдан ёрдам сўраб борсам, у тошбағир хатто гаплашишни ҳам ўзига эп кўрмади.

О. Атибалова: — Мен ҳам Жалиловдан икки болам учун йўлланма сўраб бордим. У бўлса уялмай-нетмай юз сўм сўради. Қаердан топиб берай унга юз сўмни...

Жалиловнинг порахўрлиги ва ҳаром томоқлигидан дод деб шикоят қилганларнинг сон-саноғи йўқ. Қилмиш-қидирмиш, деган гап бор. Порахўр А. Жалилов Тошкент шаҳар халқ суди тамонидан саккиз йилга кесилиб кетди. Аммо, шу ўринда яна бир ҳақли савол туғилади: Жалилов-ку жазосини олди, бироқ район ижроия комитети ва шаҳар халқ маорифи бўлими раҳбарлари бу хунук воқеадан қандай хулоса чиқардилар? Ўғрилик ва порахўрликка муккасидан кетган А. Жалилов сингари нусхаларга қарши қандай кураш олиб борилмоқда? Болалар боғчалари ва яслилари фаолияти устидан қатъий назорат ўрнатдиларми? Эндиги ҳамма гап ана шунда, орамизда ҳар қандай шумғияларнинг пайдо бўлишига йўл қўймасликда, фарзандларимиз тарбияланадиган боғча ва яслиларнинг поклигини сақлашимизда.

Ю. РЕШЕТНИК,
Р. ТУРСУНОВ.

ФУТБОЛ

БЕШИНЧИ ҒАЛАБА

Жаҳон чемпионатида долзарб палла бошланди. Ярим финал группаларидаги иккинчи тур ўйинлари ўринлар тақсимотида нақадар аҳамиятга молик эканини айтиб ўтирмаса ҳам бўлади. Айниқса, дастлабки турда ютқазган командалар учун ўтган кунги учрашувлар «ҳаёт-мамот жанги»га айланди. Зеро, улар учун иккинчи мағлубият X чемпионат медаллари учун кураш ҳуқуқини бой бериш деган гап эди.

Кейинги пайтда футбол шарҳловчиларининг аксарияти бу йилги чемпионатда ҳимоя варианти устунлик қилмоқда деган фикрда. Аммо, ярим финал ўйинлари бу гап асоссиз эканини исботлади. Биринчи турда саккиз тўп киритилган бўлса, ўтган кунги навбатдаги тўрт учрашувда ҳужумчилар 14 марта дарвозани забт этишга муваффақ бўлдилар.

Польша терма командаси кўпгина мутахассисларни ҳайратда қолдирмоқда. К. Гурски шогирдлари беш турдан бери мағлубиятсиз ўйнамоқда. Улар навбатдаги турда Югославия терма командасини ютиб, олтин кубокка жиддий даъвогарлардан эканликларини кўрсата билдилар. Полякларнинг мезбонлар билан эртага бўладиган учрашуви финалда ким қатнашишини узил-кесил ҳал қилиб беради. Иккинчи финалчи эса Бразилия — Голландия учрашувида аниқланса керак.

Иккинчи тур ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: ГФР — Швеция — 4:2, Голландия — ГДР — 2:0, Польша — Югославия — 2:1, Аргентина — Бразилия — 1:2.

Ярим финал ўйинларининг икки даврасидан кейин турнир жадвали билан танишинг:

Биринчи группа

	У	Т	О
Голландия	2	6-0	4
Бразилия	2	3-1	4
ГДР	2	0-3	0
Аргентина	2	1-6	0

Иккинчи группа

	У	Т	О
ГФР	2	6-2	4
Польша	2	3-1	4
Югославия	2	1-4	0
Швеция	2	2-5	0

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.45 — ТОШКЕНТ. 18.50 — Қувноқ пионер ёзи. 19.20 — Фарғона комсомоллари. 20.10 — «Ахборот». 20.25 — Иқтисодий билимлар клуби. 20.55 — Ўн минут музика. 21.05 — «Ахборот». 21.25 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Кинокўрсатув. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 18.45 — МОСКВА. 19.45 — **Кулол дастгоҳи** (телефильм). 21.30 — Концерт. 22.30 — П. И. Чайковский номидаги V халқаро конкурсида. 23.05 — Спорт кундалиги. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Бадиий ўқиш. 19.35 — Ҳужжатли киноэкрани. 20.00 — Эстрада концерти. 20.30 — **Тугалланмаган қисса** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 2/VII да **Йўқолган узук**, 4/VII да **Комиссия**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Доктор Калинникованинг иш кунлари — «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Қора пайпоқ — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

100 процент нейлон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Қора пайпоқ — «ХИВА».

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — ТЕЛЬМАН номли.

6 ИЮЛДА
ЧУСТ СТАДИОНИДА
7 ИЮЛДА
КОСОНСОЙ СТАДИОНИДА
КЕЧ СОАТ 7 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОЖИКИСТОН ССР ВА ТОЖИКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган

«САНЪАТ БАЙРАМИ»
ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти
ТАМАРАХОНИМ

Тожикистон ССР халқ артисти
Муслима БОҚИЕВА

Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Гавҳар МИРЖУМАЕВА,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ХАИТОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Анвар ТИЛЛАНАЗАРОВ, Алижон ҲАСАНОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Тожиддин МУҲИДДИНОВ, Карима УЗОҚОВА;

Телеминиатюра ва ханда ижрочиси
Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар сотилмоқда.

Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи савдо бошқармасининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО-КУЛИНАРИЯ БИЛИМ ЮРТИ

1974—75 ўқув йили учун қуйидаги бўлимларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ОШПАЗЛАР ГРУППАСИГА — 8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади;

КОНДИТЕР ВА АРАЛАШ МОЛЛАР САВДОСИ БЎЛИМИГА — ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

18 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.

Ҳамма ўқувчиларга 32 сўм стипендия берилади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Кирувчилар ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см катталикдаги 3 дона фотосурат ва характеристика.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-31, Хўжанд кўчаси 12-уй, (24, 26, 54-автобуслар, 3, 9, 11-троллейбуслар, 7, 8, 10, 11, 15, 24-трамвайларнинг «Туркман бозори» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИНИНГ

Т. Н. ҚОРИ-НИЁЗИЙ НОМИДАГИ ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

1974 йил учун қуйидаги ихтисослик бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Педагогика назарияси ва тарихи (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда);

Барча фанларни ўқитиш методикаси бўйича (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда).

Ҳужжатлар 1974 йил 31 июлгача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ОКТЯБРЬ ОЙИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

АСПИРАНТУРАГА КИРУВЧИЛАР — мутахассислик фанидан, КПСС тарихи ва чет тилларининг (немис тили, инглиз тили, француз тили) **биридан конкурс имтиҳонлари ҳамда мутахассислик фани бўйича реферат топширадилар.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент-3, Олмазор кўчаси, 174-уй.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

1974-75 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СИРТҚИ БЎЛИМНИНГ I КУРСИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пахтани дастлабки ишлаш, тўқувчилик, трикотаж ишлаб чиқариш, тикувчилик технологияси, кийимларни конструкциялаш, тўқимачилик ва енгил саноат экономикаси ва уларни ташкил этиш.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 10 сентябргача бир неча потокда ўтказилади.

Кириш қоидалари тўғрисида тўла маълумотларни қуйидаги адресларда олиш мумкин:

ТОШКЕНТ-700100, Горбунов кўчаси, 5-уй, 24-хона.

МАРҒИЛОН-3, Ипак комбинати шаҳарчаси, институтнинг Марғилон умумтехника факультети.

НАМАНГАН ШАҲРИ. Марғилон кўчаси, 21-уй. Институтнинг Наманган ўқув-консультация пункти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ МИНИСТРЛИГИНИНГ

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—75 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚУВ ЮРТИГА 8—10 синф ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15-25 ЁШЛИ ҚИЗ-ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Инвалид болалар, кўп болали оилаларнинг фарзандлари, ёлғиз оналарнинг болалари, Улуғ Ватан уруши инвалидларининг болалари район социал таъминотида берилган справка асосида қабул қилинадилар.

Билим юрти тикувчилар, пойафзалчилар, радио-телемеханиклар ва маиший хизмат кўрсатиш ва холодильникларни ремонт қилиш бўйича механиклар тайёрлайди.

Машғулотлар бир вақтнинг ўзида рус ва ўзбек тилларида умумий таълим ўқуви программаси ва кечки ишчи-ёшлар мактабининг 9—11 синфи ҳажмида олиб борилади.

Бир кун умумий таълим ўқуви, иккинчи куни ишлаб чиқариш ўқуви бўлади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ЁТОҚХОНА ВА ОШХОНА МАВЖУД.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: инвалидлик группаси, мазкур ихтисос бўйича ўқишга кириш йўлланмаси билан бирга ВТЭК справкаси, соғлиғи ҳақида справка район социал таъминот бўлимининг йўлланмаси, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойи ёки ўқиш жойидан характеристика, 3х4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат.

Ҳарбий билет ва паспорт шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР — 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари (адабиёт ва математикадан) 16 августдан бошланади.

Имтиҳонларни муваффақиятли топширган ўқувчилар қабул комиссиясидан ўтадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ғ. Ғулом кўчаси, 47-уй. (2, 48, 29-автобуслар; 9, 15, 21-трамвайлар).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 03530. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 153.